

BESZÁMOLÓ
SOSU
2017. Dánia, Aarhus Erasmus+

Készítette: Molnár Gyöngyi
pedagógus gyakornok
Szegedi Szakképzési Centrum
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája

Bevezető

Általános szociális munkásként végeztem az SZTE Egészségügyi Főiskolai Karán 2005-ben, Szegeden. Tíz évet töltöttem a szociális szférában, mint szociális munkás. Több területen is dolgoztam ezen időszak alatt, amelyek következők: család-és gyermekvédelem, idősellátás, hajléktalan ellátás és pszichiátriai betegek ellátása. Jelenleg gyakornokként oktatok Szegeden. 2015. január 2-án kezdtem el dolgozni a Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájában, mint gyermekvédelmi felelős és szabadidő szervező. 2016 februárjától tanítok ugyanebben az iskolában. Szociális szakmai tantárgyakat oktatok szociális gondozó- és ápoló valamint kisgyermeknevelő-és gondozó osztályokban, 9-14. évfolyamig. Nappali és esti tagozaton is oktatok szociálpolitikai,-jogi,-etikai ismereteket, gyermekvédelmi ismereteket, szociális- és egészségügyi ellátó intézmények ismeretét, társadalom ismeretét, szociális munka elméletét, szociális adminisztrációt, szociális gondozást, szociális szükségletek felmérését, házi időszakos gyermekfelügyeletet, szakmai készségfejlesztés- és kommunikációt, monitorozó gyakorlatot.

Dánia jóléti ország, ahol közismerten magas szinten oktatják a szociális szakembereket és ahol a szociális készségek fejlesztése természetes a hétköznapi emberek életében is. A skandináv jóléti modell részeként Dánia kiemelkedő eredményeket ért el a szociális gondozás területén. Az egyenlőségre való törekvésük példaértékűnek számít világszinten. Szociális ellátórendszerükben jól tükröződik az alapvető emberei jogok maradéktalan biztosítása. Éppen ezért, mikor tudomást szereztem arról, hogy iskolánknak lehetősége van pályázni Dániába szakmai továbbképzésre, kihagyhatatlan lehetőségnek tartottam és nagyon megörültem, amikor megtudtam, hogy részt vehetek ebben a pályázatban.

Szociális munkásként és pedagógusként is szerencsésnek érzem magam, amiért személyesen is megtapasztalhattam az Erasmus +-on keresztül, a skandináv jóléti állam által nyújtott oktatási technikákat, és azt a magas szintű szociális gondoskodást, amelyről főiskolás korom óta jó példaként hallok. Célom, hogy az Aarhusban szerzett tapasztalatokat és tudást minél kedvezőbben kamatoztassam a magyar oktatási- és szociális rendszerben egyaránt.

Események

A következőkben, napi lebontásban szeretném bemutatni azokat az eseményeket és tapasztalatokat, amelyeket 2017. március 22. és 2017. április 1. között szereztünk Aarhusban Barát Judit kolléganőmmel.

1. nap 2017. március 22. szerda

Ezt a napot utazással töltöttük. Repülővel érkeztünk meg Koppenhágába, majd ezt követően vonattal mentünk tovább Aarhusba. A vonatút 3 órás volt. Este 10 óra körül érkeztünk meg a szállásunkra.

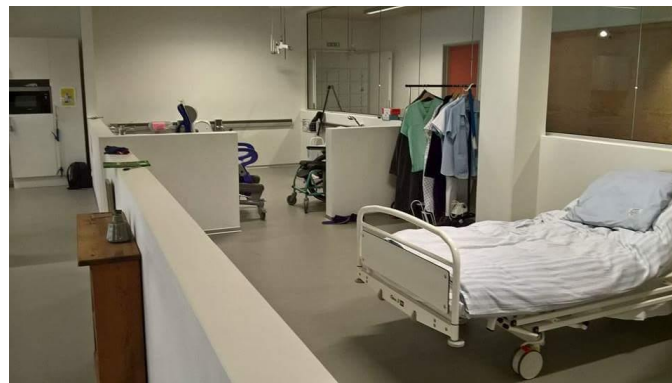
2. nap 2017. március 23. csütörtök

Szállásunk a City Sleep In Hostel-ben volt, amely Aarhus óvárosában található, így reggel rövid városnézéssel kezdtük a napot. Ezt követően találkoztunk koordinátorunkkal Jan Sig Wadsholt-al, aki autóval elvitt bennünket a szakképző iskolába SOSU-ba, ahol az intézmény rövid bemutatása után a heti programot beszéltük meg vele.

SOSU szakképző iskola. Három fő terület különül el az oktatás során: 1. szociális gondozás, 2. szociális- és egészségügyi alapgondozás, 3. kórházi ápolók képzése. Mindezen alapképzéseken felül nagy hangsúlyt fektet az iskola a posztgraduális képzésekre, úgy, mint szupervíziók biztosítása vagy egy-egy új módszertani alkalmazások elsajátítására. Az iskola a képzést ingyenesen biztosítja. Külföldi betelepülteknek azonban a dán nyelvet kötelezően el kell sajátítani, ám ebben segítséget nyújt az iskola.

Az iskola túlnyomó részt felnőtt személyeknek biztosítja az oktatást, de kisebb létszámban tanítanak 16 és 18 év közötti tinédzsereket is. Az osztályok összetétele igen vegyes, mind a korosztály, mind pedig nemzetiség vagy nem tekintetében. A magyarországi viszonyokhoz képest, tudatosan kisebb létszámú osztályokat állítanak össze, hiszen a rendszer a kooperatív tanulást részesíti előnyben. A tanítás reggel 8:15 és délután 14:30 óra között zajlik,

Az oktatás során a tanárok igyekeznek minél jobban szemléltetni a tananyagot és ennek érdekében használják a modern technika által nyújtotta lehetőségeket. Az órák során nagy hangsúlyt fektetnek a tanár és diák közötti interakcióra. Az iskola a technikai eszközök felszereltségét kihasználva, összpontosít arra, hogy az elméleti ismereteket átültesse a gyakorlatba. Az órák hossza kb. 1-1,5 óra hosszúságú. Nincs csengő az iskolában. A tanórai szüneteket a tanár, a diákok teherbírásához igazítja. Az órák sokszor emlékeztetnek egy kötetlen csoportbeszélgetésre, de mégis a tananyag tudatosan és következetesen fel van építve.

Ott tartózkodásunk során lehetőségünk volt a tanári létbe is jobban bele tekinteni. Több tanári iroda található az épületben. Munkacsoportonként elkülönülnek az irodák. Egy irodában minimum 1 fő, maximum 5-6 fő található. A tanárok munkáit közvetlen segítő munkatársak külön irodában tartózkodnak. A mosdókat közösen használják a diákokkal, amelyek koedukáltak is egyben. Egy elkülönített ebédlőben tudják elfogyasztani a tanárok a reggeli kávéjukat vagy ebédjüket. A kávé és a tea ingyenes. A diákok egy cafeteriában tudják elfogyasztani ebédjüket, és ha éppen nem hoztak magukkal ennivalót, akkor azt ott meg is tudják vásárolni.

Délután busszal tértünk vissza szállásunkra így lehetőség adódott arra, hogy a közeli élelmiszer boltokat felfedezzük. Mindezt összekötöttük egy kellemes városnézéssel is. Aarhus óvárosát átszeli egy csatorna. Mindkét oldalán üzletek, éttermek találhatóak. A kora esti órákban sokan sétáltak. Jellemző, hogy az üzletekben és az éttermekben égő gyertyákat helyeznek ki, szimbolizálva, hogy kevés napsütésben van részük a helyi lakosoknak. Az utunk során nagyon szerencsések voltunk, hiszen ott tartózkodásunk ideje alatt az átlagosnál többet sütött nap. Egy nap esett csak az eső így sokat tudtunk sétálni.

Rengeteg macskaköves utca található a belvárosban. Aarhus megőrizte régies jellegét és finoman, ahogy a kikötőhöz érkezünk a „rég” művészi épületek találkoznak a modern épületek nagyságával és szépségével. Összhangban áll a kettő. A kikötői városrészen találhatóak az irodaházak és különböző üzleti vállalatok székhelyei. Aarhus a második legfontosabb és legnagyobb kereskedelmi központ Dániában. Gazdasági tevékenysége igen

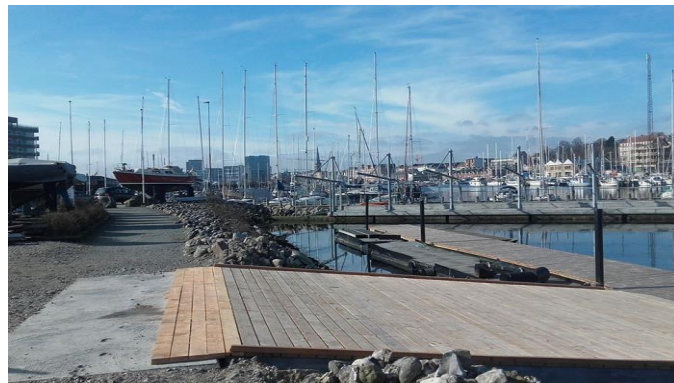
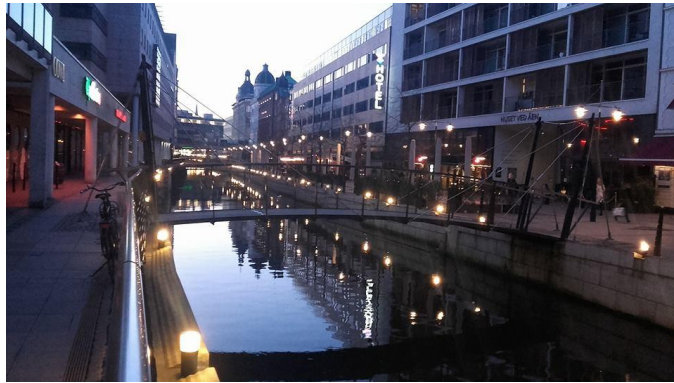

szerteágazó, de a halászzattal és hajózással kapcsolatos kereskedelmi tevékenysége igen meghatározó. A város folyamatosan változik. A kikötői rész állandó jelleggel fejlesztés alatt áll.

Dánia befogadó ország. Sok a külföldi betelepült ám azonban az elmúlt egy-két évben az ország egyre nehezebben fogadja már be a betelepülni vágyó személyeket, tekintettel a közelmúltban történő terrortámadások miatt. A bűnözés érezhetően megnövekedett az elmúlt évtizedekben bár még mindig békés és barátságos légkör uralkodik a városban. Dánia elkötelezett segítője Grönlandnak, amely Dán fennhatóság alá tartozik, ám autonómiát élvez. Sok grönlandi próbál szerencsét Dániában, mivel gazdasági életük az utóbbi időben meggyengült. Egy központ működik Aarhusban, ahol a grönlandiakat fogadják és segítik letelepülésükben. A bűnözés megemelkedését a lakosok részben a grönlandiakhoz kötik részben pedig a külföldi betelepültekhez. Sok a szenvedélybeteg és a hajléktalan. Mindezekről később is írok beszámolómban.

A város nemzeti összetételéhez nagyban hozzájárul a városban működő egyetem. Aarhus egyetemi város lévén tele van fiatallal. Vonzó minden európai uniós tagállambéli fiatal számára a dániai felsőoktatás, hiszen számukra az ország ingyen biztosítja az egyetemi képzés.

A dán életmód jellemzése nem könnyű. Nagyon egészséges, de ugyanakkor hedonista életmódot is folytatnak. A boltokban könnyű egészséges élelmet beszerezni. Fehér kenyeret szinte nem is árulnak. Persze a csokoládét és cukrot is találtunk a pultokon, de a hétköznapokban azt tapasztaltuk, hogy igyekeznek cukormentesen étkezni. A desszertet inkább müzlikkel, aszalt gyümölcsökkel igyekeznek helyettesíteni. Fontos számukra a sport, leginkább bicikliznek és futnak. Aarhus a biciklisták városa, hiszen sokkal többen részesítik előnyben a biciklis közlekedést, mint az autózást. Teljesen természetes, ha reggel valaki bekocog a munkahelyére. Ugyanakkor szeretik a dánok a kikapcsolódást. Péntek délután beköszönt a hétvége. Az utcák megtelnek süteményezős, borozgató emberekkel. Az éttermek megtelnek (bár ez a hétköznapi esti órákra is igaz) és rengetek szórakozóhely nyitja meg kapuit. Szombaton és vasárnap számos programmal várják a családokat a természetbe vagy az óvárosba, de a legpopulárisabb hely a tengerpart. A szabadban való mozgásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak. Lelki- testi feltöltődés hívei a dánok. Szeretik a gondot és a problémát hétvégén letenni és csak az aktív kikapcsolódásra összpontosítanak.

3. nap 2017. március 24. péntek

A nap folyamán egy felnőtt osztályba látogattunk el, akik szociális-és egészségügyi asszisztensképzésben vettek részt. Délelőtt anatómia órán vettük részt, amely két modulra oszlott.

Tanár : Rikke Tranholm Winther

1. modul

Téma: Látás és annak működés

A tanár levetített egy filmet a szem felépítéséről. A filmben egy ló szemet boncoltak fel, amelyen keresztül szemléltették a szem felépítését kívülről és belülről is.

Film forrása: https://www.youtube.com/watch?v=i2_4zCHI5Ao

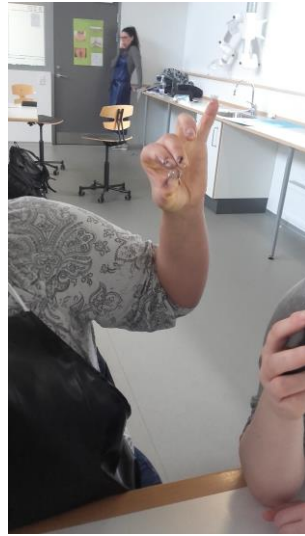
A film megtekintése után a tanulókat 3-4 fős tanuló csoportokba osztották és tanuló csoportonként kaptak egy disznószemet. Köpenybe öltöztek és ők is elvégezték a boncolást. A folyamatot telefonnal vagy táblagéppel videóra vették. A boncolás után a csoport által rögzített videót visszanezték és részletesen megtárgyalták a szem felépítését és a boncolás menetét. A boncolás közben más osztályból is jöttek be tanulók és tanárok megfigyelni a folyamatot. A boncolás végeztével a tanulók takarították és fertőtlenítették le a padokat, eszközöket. A modul utolsó 10 percében a tanár az összes tanulócsoporttal együtt megvitatta a tanultakat, látottakat.

2. modul

Ebben a részben a központi idegrendszerről tanultak a diákok. A tanár interaktív tábla segítségével szemléltette a tananyagot. A tanóra második felében adatlapokat töltöttek ki a diákok, majd az óra végén az oktató egy videó forrást jelölt meg az idegrendszerről, amelyet e-mailben is elküldött a tanulóknak.

Délután az osztályt követve egy pszichológiai, készségfejlesztő- és kommunikációs órán vettük részt. Ez a tantárgy is két modulra oszlott meg.

Tanár: Ann-Mette Christensen

1. modul

A tanulók egy korábban kapott feladatot mutattak be. Egy a tanár által adott könyvlistából kellett kiválasztaniuk egy könyvrészletet és el kellett magyarázniuk, mit is jelent az a számunkra. Mindezt mindenki egyesével az osztály elé állva tette meg. A téma a lelki önvédelem volt, azon belül mit tudunk tenni, ha valaki minket a munkánk során megbánt. Ezután a tanulócsoportok szituációs játékokon keresztül mutatták be, hogyan tudnak a segítők együtt dolgozni olyan emberekkel, akik érdektelenek vagy nehezen tudják kimutatni az érzéseiket. Minden szituációs gyakorlat után a tanár átbeszélte a diákokkal a szituációban látottakat, leginkább azokra fókuszálva, akik a jelenetben részt vettek.

2. modul

Szenvedélybetegségekről tartott előadást az oktató. Kitért az előadás során a drog,- az alkohol, és a gyógyszerfüggőségekre valamint a dohányzásra. Ezután az óra végéig egy filmet vetített le a tanulóknak Nagy-Britannia tinédzser drogfogyasztóiról.

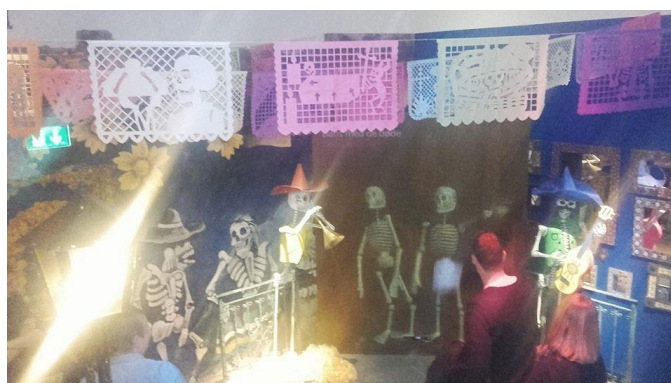
A délutánt sétálással töltöttük. Felkerestük azt a buszállamosát, ahonnan másnap a Mosegaard Museum-ba vagy, ahogy köznyelven MOMU-ba indultunk.

4. nap 2017. március 25. szombat

Délelőtt bevásároltunk, majd ezt követően a Mosegaard Museum-ba vagyis a MOMU-ba látogattunk. Tengerpart közelében helyezkedik el egy dombon. Hatalmas múzeum. Modern és a tetejéről szép kilátás nyílik a tengerre. Maga a múzeumlátogatás egésznapos program. Messze van az óvárostól. Két kiállítást láttunk.

Az egyik helytörténet mutatta be földtörténeti koronként lebontva. Végig néztük a helyi történelmet egészen a kőkorszaktól a vikingek hadjáratáig. Nagyon modern módszerekkel mutatták be a helytörténetet: 3D-s vetítés panoptikum, interaktív kisfilmek, régészeti modellezések, csatajelenetek megjelenítése. Központban a viking kultúra állt.

A másik fő témája a kiállításnak a mexikói halottak napi népszokások álltak, amely egy időszakos kiállítás volt.

5. nap 2017. március 26. vasárnap

A délelőttöt a tengerparton töltöttük. Gyalog mentünk így a még ismeretlen városrészeket is meg tudtuk nézni. A kikötőbe is kilátogattunk. Sok család volt kint a tengerparton. Kellemes, napos idő volt így páran a vízbe is bemelegsztek. Utunk során egy magyar csoporttal is találkoztunk, akik segítettek nekünk megtalálni a tengerhez vezető utat. Gyalog tértünk vissza a szállásunkra, majd megebédeltünk és pihentünk pár órát.

Délután újra az óvárosba sétáltunk. Sokan voltak, nagyon szépen sütött a nap. Egy kávé és egy sütemény elfogyasztása után részt vettünk egy evangélikus istentiszteleten az aarhus-i székesegyházban. Ezt követően eset visszatértünk a szállásunkra.

6. nap 2017. március 27. hétfő

Szupervízió - SOSU

SOSU-ba kezdtük a reggelt. Találkoztunk Benete Hangaard-al, aki szupervízorként dolgozik az iskolában. Bemutatta nekünk azt a webes felületet, amelyen keresztül az iskola működik. Hasonló rendszer, mint nálunk az iskola honlapja, kombinálva az e-naplónkkal. Tantárgyanként fent vannak a tananyagok, osztályonként lebontva. Minden tanár és diák rendelkezik, egy egyéni kóddal, amellyel be tud lépni a webes felület felhasználói oldalára. A tanulókat ezen keresztül tudják nyomon követni. Van a diákoknak egy személyes mappájuk, amely tartalmazza a személyi adatukat, és azt, hogy milyen eredményeket értek el tanulmányaik során. Napra kész adatokat tartalmaz, hogy az aktuális képzésben ép hol tart a diák és az eddig elvégzett képzéseiről is vissza lehet keresni sokféle információt.

Benette feladata szupervízorként, hogy segítse a tanulókat abban, hogy minél könnyebben hozzá tudjanak férni a tanulók a tankönyvekhez, tananyagokhoz és a tanárok által elkészített tesztekhez. E-mailen keresztül tartja Benette a kapcsolatot a diákokkal, és ha szükségük van Benettere, akkor egy szelfit készítenek a tanulók és e-mailen keresztül küldik el kérésüket felé (a szelfin keresztül könnyebb őket beazonosítani).

A diákok a webes felületen, számtalan módon tesztelhetik tudásukat, pl.: feladatlapokat tölthetnek ki, diétákat állíthatnak össze kalkulátorral. Kisfilmeket lehet feltölteni a demonstrációs termi gyakorlat során pl.: szennyes ruhák helyes tisztítása, amelyet az osztály bármikor visszanezézhet és elemezhetik, mit csináltak jól a feladat elvégzése során és mi az, amit nem.

Különböző terminálokból áll a webes felület pl.: idősellátás, gyermeknevelés, beteggondozás, stb. A szupervízor visszacsatolást küld a tanároknak a diákokról, hogy miben nyújtott segítséget és ez hogyan hatott a tanuló fejlődésére, milyen problémák merültek fel a munka során és azt, hogy kezelte a tanuló.

ICT - SOSU

Később Thoger Johansen-el találkoztunk, aki az iskola média felelőse.

Nagy jelentőséggel bír a média az iskola életében. Az ezzel foglalkozó kollégák munkája kétfelé oszlik (2 fő médiafelelős munkatárs van az iskolában):

1. diákok és tanárok segítése a webes felület kezelésében

2. gyakorlati foglalkozások megszervezése, amelyek a különböző kompetenciák fejlesztésére fókuszál.

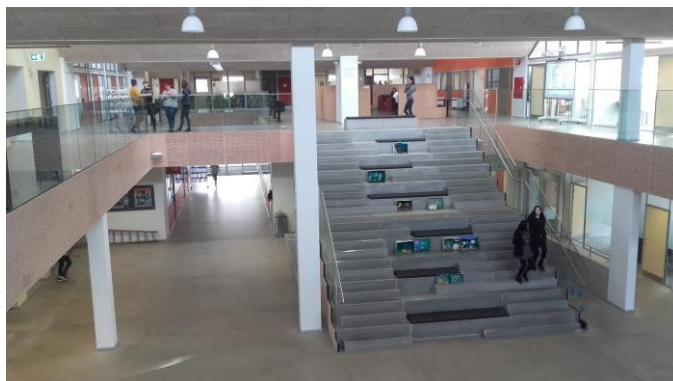
Az oktatás alapvetően a média eszközeire támaszkodik. Minden tanuló rendelkezik lappal vagy táblagéppel, amelyeket az elméleti órákon is használnak. Akinek nincs saját gépe, annak az iskola biztosít, amíg a tanuló be nem tud szerezni saját gépet.

SNI-s fejlesztés SOSU

Délután Lisbeth Nielsen-el találkoztunk, aki fejlesztő pedagógus. Külön munkaközösség foglalkozik az iskolában az SNI-s tanulókkal, ill. a külföldi származású tanulókkal, akik még nehezen boldogulnak a dán nyelvvel.

SOSU tanulóinak 15%-ka SNI-s tanuló. Többen küzdenek diszlexiával, diszkalkuliával. Szakértői vélemény alapján dolgoznak a fejlesztő pedagógusok. Általában délután történnek a fejlesztések, de egy-egy nagyobb vizsga előtt a délelőtti órákra is beül a fejlesztő az SNI-s diák mellé, hogy lássa, mely tananyagot kell jobban átismételnie a vizsga előtt a tanulónak. Csoportban és egyénileg is történnek a fejlesztések. Az egyéni fejlesztésre egy külön rendszert dolgoztak ki az iskolában a neve: Study Cafe. Délután 14:30-tól 16:00 óráig egy kávézóban várják a tanárok a diákokat. Ez nem kötelező a diáknak, ez egy lehetőség, hogy órán kívül segítséget tudjon kérni a tanuláshoz a tanártól.

Ezt követően az óvárosban egy viking múzeumot kerestünk fel.

7. nap 2017. március 28. kedd

Reggel a SOSU-ban egy kisgyermeknevelő osztályhoz csatlakoztunk. Téma a kompetenciafejlesztés volt, azon belül is, hogy hogyan tudjuk a gyermekeket megnyugtatni, ha az érzelmi világuk feldúlt pl.: sír.

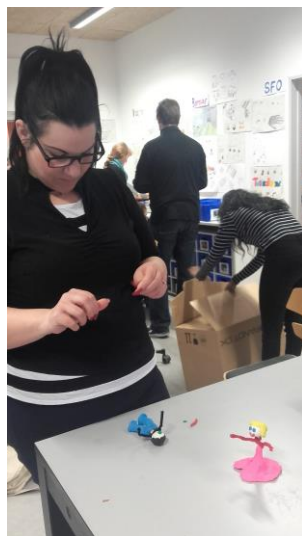
Feladat egy kisfilm animációs mese elkészítése volt. Segítségünkre volt Thoger Johansen médiafelelős. Ő biztosította minden tanulónak azt a táblagépet, amelyre fel volt telepítve egy speciális program, amellyel a kisfilmet rögzíteni lehetett videóra. Az iskola biztosított még kameraállványt, kézműves kellékeket (gyurma, kartonpapír, fonal... stb.)

A tanulóknak két napjuk volt a film elkészítésére, nekünk egy iskolai nap. Első lépésben egy gyermekdalt kellett kiválasztanunk, mi pedig Halász Jutka csiribiri c. zenéjét választottuk ki. Eköré a dal köré kellett felépítenünk egy történetet, amelyhez a háttérrel és figuráinkat gyurmából készítettük el.

A kolléganőmmel együtt készített animációs filmünk megtekinthető az alábbi linken:

<https://www.youtube.com/watch?v=cUIknOgxRfc>

Délután egy katolikus szent misén vettünk részt az óvárosban.

8. nap 2017. március 29. szerda

Ezen a napon SOSU-n kívüli intézménylátogatást tettünk két helyre. A helyi idősellátásba nyerhettünk bepillantást mind a nappali ellátáson keresztül, mind pedig az otthonot nyújtó ellátáson keresztül. Ezt követően Aarhustól 15 km-re található Ajstrup-ba látogattunk egy óvodába. Koordinátorunk, Jan Sig Wadsholt autóval szállított el minket a helyszínekre. Elsőként az idős nappali ellátó intézménybe látogattunk el. Itt egy helyi vezető, Hanne Bjerre koordinált minket, aki mind az önkéntesekkel, mind pedig a professzionális dolgozókkal együttműködik.

A nappali ellátás bármely nyugdíjas korú dán állampolgár előtt nyitva áll. Aarhus kerületekre van felosztva és minden kerületben található egy nappali ellátó intézmény, hogy az idős otthonához közel igénybe tudja venni ezt az ellátást, ha szeretné. Reggelit ingyenesen igénybe vehetik a reggeli órákban, nemcsak a nyugdíjasok, hanem a kerület lakosai is. Ezzel is szeretnék a generációk közötti különbséget enyhíteni. Azonban a többi szolgáltatás csak a nyugdíjasok számára érhető el.

Sok önkéntes dolgozik az intézményben. A szociális gondozó- és ápolók munkájába, főleg a mobilizálásban közreműködnek az önkéntesek (egyik helységről a másikba kísérik az időseket, ha kell), ill. olyan feladatokat vállalnak, mint pl.: terítés, foglalkozások előkészítése, így a dolgozóknak kifejezetten csak a gondozói és ápolói feladatokra kell összpontosítani. Az önkéntesség nagyon populáris tevékenység Dániában. Egészen fiatal korban már benne van a szocializációjukban az önkéntességre való nevelés.

Sok generációk közötti különbség enyhítését célzó programokat szerveznek a nappali ellátásban. Az intézményen belül egy óvoda is található, így a kisgyermek és az idős sokszor együtt tudnak programokon részt venni. Havonta egyszer a kerület lakosainak, családi esteket tartanak, amelyek nagyon népszerűek, Ilyenkor együtt vacsoráznak az idősek és fiatalok egyaránt, nincs korhatári megkötés és kötetlenül tudnak beszélgetni is.

A nappali ellátáson keresztül számos programba tudnak bekapcsolódni az idősek úgy, mint, filmnézés, kézművesedés, torna és mindezek mellett segítséget kapnak az intézmény dolgozói által a személyes és hivatalos ügyeik intézésében.

A dánok fontosnak tartják, hogy életük során minél tovább meg tudják tartani méltóságukat, önállóságukat. Éppen ezért az aarhus-i egyetemmel szoros együttműködésben, számos innovatív technológiát fejlesztenek ki mint pl.: etető kanál, amelyet az idős egyedül is tud használni vagy mosdós wc, amelyet emberi segítség nélkül tud használni az idős ember megőrizvén szemérem érzetét. Az időskori aktivitást megőrizvén külön kondi teremmel rendelkezik az intézmény, amelyet gyógytornászok és képzett edzők működtetnek személyi edzéseken keresztül, elkerülvén a sérüléseket.

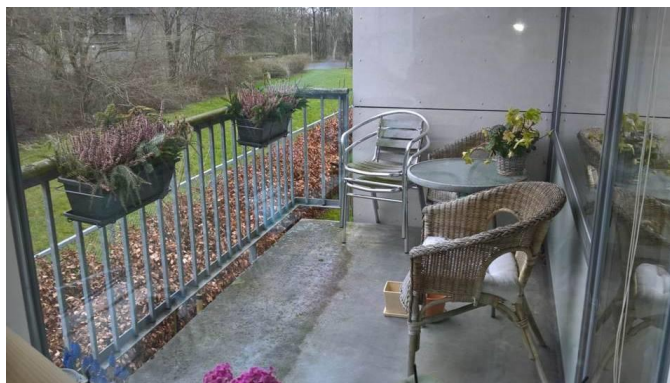

Ezt követően pár utcával lejjebb található idősök otthonába látogattunk el, ahol egy dolgozó vezetett minket körbe az intézményen belül. Maga az ellátás nyugdíjasoknak szól kizárólag. Mindenki ugyanazt az ellátást kapja. Nincs emelt szintű ellátás, mint nálunk. Nem jövedelemhez kötött az ellátás. Ha valaki a térítési díjat nem tudja nyugdíjából fedezni, azt az állam kifizeti. Külön térítési díjat számolnak fel az étkezésre, ám ott is, ha valaki nem tudja megfizetni az állam vállalja át a költségeket. Senkit nem fosztanak meg az ellátástól csak azért, mert nem tudja a költségeket megfizetni.

Minden lakónak külön rezidenciája van. Még a házaspároknak is. Egy rezidencia magába foglalja az alábbiakat:

- nappali
- hálószoba
- fürdőszoba wc-vel, mosógéppel
- erkély

Az önellátásra lehetősége van a lakónak pl.: tud magára mosni, ám ha segítség kell neki, akkor segítenek. Minden rezidencia rendelkezik olyan eszközökkel, amivel az idős önállóan tud közlekedni a lakosztályában pl.: fel tudja emelni magát egy eszköz segítségével az ágyból és ugyanezzel az eszközzel kapaszkodva a rezidencia bármely pontjára el tud jutni.

Hasonló programok vannak az otthonban napközben, mint a nappali ellátó intézményben. Kondi terem itt is található, amely szintén képzett gyógytornászokkal és edzőkkel működik, személyes állapotfelmérést követően.

Az otthon team munkában működik. Minden munkacsoportnak megvan a maga feladata. A nap elején és nap végén is tartanak team megbeszéléseket és a napi feladatokat egy táblázatban vezetik, amit egy jól látható helyen kihelyeznek, így látják a dolgozók, hogy mely napi feladat van elvégezve és melyik nem. Tudják összegezni a napi teendők sikerességét és az adott problémák megoldásának eredményeit is.

Az erősen demens lakókat és a rossz fizikai állapotban lévő lakókat egy külön épületben látják el, de pl.: házastárs esetén a látogatás nem tiltott. Ott az erre professzionálódott munkacsoport végzi az ellátást, ám azonban abba az épületbe mi már nem mehettünk át.

Ezt követően látogattunk el Ajstrup-ba egy óvodába, Az óvoda nem állami fenntartású. Nem a megszokott dán nevelést követi. Nagyon természet közeli élményt nyújt a gyerekeknek és a liberális nevelési stílust részesíti előnybe, ahol a kreatitásnak óriási jelentősége van. Mind női-, mind pedig férfi gyermeknevelők is dolgoznak egyaránt. Koordinátorunk, Niels Chr. Hogsberg, is egy férfi volt. Fontosnak tartják, hogy a gyermek ép úgy, mint a családban, láthassa a férfi és a női szerepeket az intézményben.

Amennyit csak lehet, a gyerekek kint tartózkodnak a szabadban. Ha esik, ha fúj, akkor is kint játszanak, hiszen külön ruházatuk van a gyerekeknek a kintléthez (overál, csizma..stb). Beton az játszótéren nincs. Minden gyeppel borított. Hatalmas területen helyezkedik el. Mind a benti, mind a kinti játékoknál igyekeznek a nevelők kerülni a modern játékok használatát. Szeretnék, ha a gyerekek önmaguk fedeznék fel a természetet, ill. környezetüket, valamit, ha a képzeletükön keresztül tudnának játszani.

A játszótéren található állatsimogató, ahol egy kecske van, ill. tyúkokat is tartanak. A szülők minden héten kapnak e-mailen egy órarendet, amelyen keresztül látják, hogy milyen programokat szerveznek arra a hétre a nevelők. A programokról fényképek készülnek, amelyeket szintén e-mailben küldenek el a szülők részére.

A tanítás nagyon kooperatív. Minden héten van egy téma pl.: űrutazás és bolygók megismerése, amelyekhez a gyerekek a nevelők segítségével kellékeket gyártanak, majd egy történetet találnak ki az adott téma köré, amelyet egy kijelölt gyerek csoportnak a héten az óvodai színházba be kell mutatniuk.

Minden héten, pénteken a helyi várnál királyt és királynőt választanak, természetesen úgy, hogy minden héten változik a királyok és királynők személye, hogy minden gyermekre sor kerülhessen az adott óvodai év alatt.

Délután visszautaztunk Aarhusba és még aznap a tengerhez is el tudtunk látogatni.

9. nap 2017. március 30. csütörtök

SOSU-ban kezdtük a napot, ahol újból egy osztályhoz, egészségügyi asszisztensekhez csatlakoztunk. Őket kísértük óralátogatással a nap folyamán.

Az első tantárgy gyógyszertan volt, amelyet két modulra osztattak szét.

Tanár: Bodil Holm

1. modul

Ennél a tantárgynál minden órán tesztet töltenek ki a diákok. Ennek a tesztnek az eredményeivel és megbeszélésével kezdődött az óra. Ezt követően új tananyag részt vettek a tanulók. Antidepresszánsokról tanultak, amelyről a tanár egy kisfilmet is levetített. A kisfilmben látottakat az osztály közösen megbeszélte a tanár koordinálásával.

2. modul

Feladatlapot töltött ki az osztály. Ezt az iskolai webes felületen keresztül töltötték ki, így a tanár rögtön látta a számítógépén keresztül ki melyik feladatánál hibázott, így az értékelése rögtön megvolt a tesztnek, egyben visszacsatolást is kapott a tanár, hogy mely anyagrészt kell erősíteni a diákoknál. Az eredményekről a tanulókat e-mailben értesíti minden alkalommal a tanár. A tanóra alatt végig bent ült egy fejlesztő pedagógus egy diákkal.

Ezt követően egy gyakorlati órán vettünk részt. Célja az volt, hogy a diákok önállóan vagy párban egy a pszichiátriai betegeknek szóló fizikai tevékenységeket kellett összeállítaniuk, amelyeket el kellett végezteniük osztálytársaikkal. Ezeket a feladatokat mi is elvégeztük kollégánkkal.

Tanár: Ann-Mette Derlich

Az alábbi mozgásformákat végeztük el:

- latintánc
- körtánc
- kendős játék
- jóga
- labdajátékok
- meditálás

Ezt követően a délután hátralevő részét bevásárlással töltöttük.

10. nap 2017. március 31. péntek

Ezen napon a városi hajléktalan- és drog rehabilitációs nappali ellátó intézménybe látogattunk el. Ezt én kértem koordinátorunktól, hogy amennyiben lehetőség van rá, szeretném a helyi hajléktalan ellátó rendszert is megismerni, hiszen Magyarországon jómagam is dolgoztam utcai szociális munkásként. Koordinátorunk tudott ebben segíteni, így tudtunk ellátogatni a nappali ellátó intézménybe. Jan Sig Wadsholt autóval szállított el minket a helyszínre.

Egy magyar származású önkéntes fogadott minket a helyszínen, Georg Reszneki, akinek szülei 1956 után telepedett le Dániába. Tört magyarsággal, de érthetően beszélt magyarul. Georg elmondta, hogy ő maga is a hippikorszak idején drogfogyasztó volt, így nagyon is átérzi azoknak a helyzetét, akik szenvedély betegek. Sok támogatást kapott a Dán államtól, mind anyagilag, mind pedig pszichésen a leszokáshoz így már gyógyultan, ő is szívesen segít önkéntesként.

Maga a nappali intézet több célt is szolgál. Egyrészt segítséget nyújt aktív korú hajléktalan vagy szenvedélybetegeknek ügyintézésben, étkeztetésben, ruházzkodásban. Naponta osztanak meleg ételt. Tücsere programot is végeznek, methadone programmal együtt. Ruhaadományokat gyűjtenek és osztanak, tisztálkodási és ruhamosási lehetőséget biztosítanak a rászorulóknak, valamint fogkefét, fogkrémet, tisztálkodó szereket adnak annak, akinek szüksége van rá.

Mindezekon felül igyekeznek aktív programokat szervezni az ellátottaknak, különböző szabadidős tevékenységeket is kínálnak nekik úgy, mint, internet, rex, sakk, filmklub... stb.

A nappali ellátó koedukált. Nagyon sok az ellátottak között a külföldi állampolgárságú. Sokan közülük utcán élnek. Az intézetben szigorú szabályok is vannak. Ha valaki erőszakos vagy bent az intézetben lop, ill. drogot használ, kizárják akár több hónapra is.

Az intézetben több önkéntes is dolgozik. Főállásban dolgoznak szociális munkások, pszichológusok, mentálhigiénés szakember és szociális gondozó- és ápoló, egészségügyi asszisztensek.

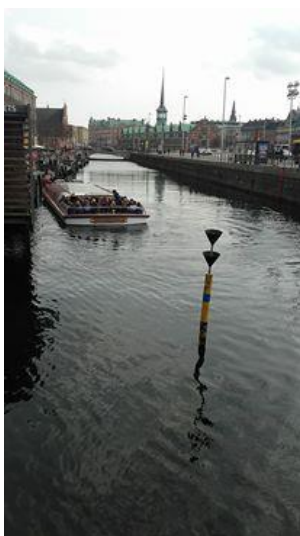
A helyi hajléktalan személyeket civil szervezetek is igyekeznek segíteni, mégpedig oly módon, hogy külön újságot szerkesztenek, amelyeket hajléktalan személyek árusítanak utcán. Ennek a lapnak az elkészítését szponzorálják a civil szervezetek.

Ezt követően a nap további részében csomagoltunk és készülődtünk a másnapi hazatérésre.

11. nap 2017. április 1. szombat

Reggel indultunk vonattal Koppenhágába. Ott a vonat állomáshoz közeli városrészeket tudtuk megtekinteni, majd indultunk a reptérre. Este 10 óra körül érkeztünk meg Budapestre onnan pedig éjszaka 1 óra körül Szegedre.

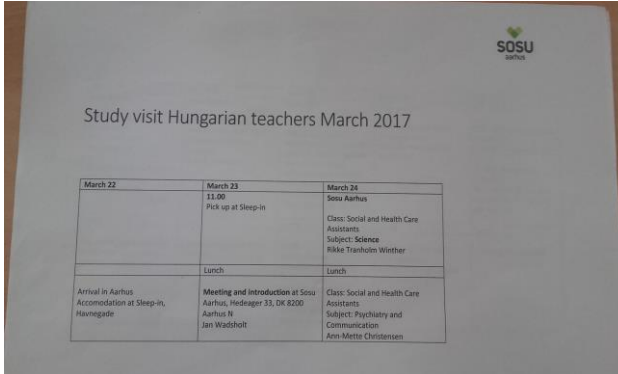
Összegzés

Kint tartózkodásunk során rengeteg új élményt kaptunk a dániai program keretén belül. Mind a tanítás, mind pedig a szociális munka területén láttunk és tapasztaltunk új módszereket. Hazatérvén igyekeztem a tanításban is alkalmazni az új módszereket.

Elsőnek a 9. f szociális gondozó- és ápoló osztályba igyekeztem átültetni a látott tanítási technikákat. Tanulócsoportokra osztottam a tanulókat, így 4-5 fős csoportokban tudják feldolgozni az elméleti tananyagot. Szociálpolitikai,- jogi és etika tantárgynál ez igen hasznos, hiszen egy fiatalnak nagyon száraz lehet ez a tananyag. Olyan kérdésekre keressük a tanulócsoportokban a választ, mint, pl.: melyek az alapvető emberi jogok, hogyan valósulnak meg a magyar társadalomban és azt, hogyan érvényesítik a szociális ellátórendszerben. A tanulók együtt értelmezik az elméleti tananyagot az általam nyújtott magyarázattal együtt, majd interaktív módon elmondhatják véleményüket az adott témáról. Diktálás helyett az osztály facebook csoportjába küldöm át a tananyagot így marad idő értelmezni a számukra nehéz fogalmakat pl.: redisztribúció. Házi feladatban megkapják, melyek azok a fontos anyagrészek, amelyeket be kell írniuk a füzetükbe az általam átküldött anyagrészből.

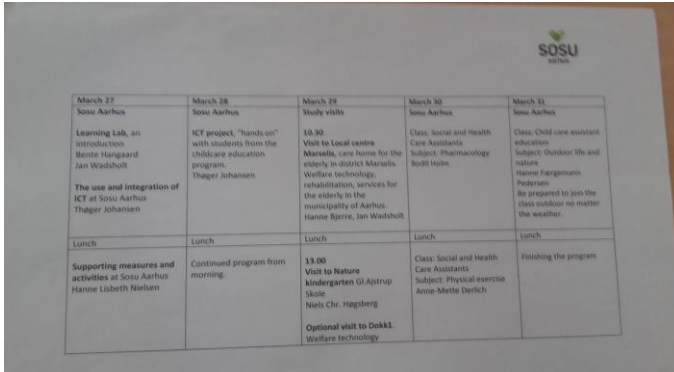
Hatalmas élményt nyújtott ez a tanulmányi kirándulás. Plusz feladatként elvégeztem azt is, hogy a magyar oktatási rendszert bemutattam egy angol nyelvi prezentáción keresztül, amelyben részletesen ismertettem iskolánkat és annak képzéseit is. Távlati célom között szerepel, hogy a számomra új tanítási technikát, amelyeket Dániában figyeltem meg, más osztályokba is bevezessem és továbbfejlesszem azt.

Heti órarend

Study visit Hungarian teachers March 2017

March 22	March 23	March 24
	11.00 Pick up at Sleep-in	SosU Aarhus Class: Social and Health Care Assistants Subject: Science Rikke Tranholm Winther
	Lunch	Lunch
Arrival in Aarhus Accommodation at Sleep-in, Havnegade	Meeting and introduction at SosU Aarhus, Hedager 33, DK 8200 Aarhus N Jan Wadsholt	Class: Social and Health Care Assistants Subject: Psychiatry and Communication Ann-Mette Christensen

March 27	March 28	March 29	March 30	March 31
SosU Aarhus Learning Lab, an introduction Bente Hangaard Jan Wadsholt The use and integration of ICT at SosU Aarhus Thøger Johansen	SosU Aarhus ICT project, "hands on" with students from the childcare education program. Thøger Johansen	Study visits 10.30 Visit to Local centre Masada, care home for the elderly in Skovlunde. Welfare technology, rehabilitation, services for the elderly in the municipality of Aarhus. Hanne Bjerre, Jan Wadsholt	SosU Aarhus Class: Social and Health Care Assistants Subject: Pharmacology Rikke Tranholm	SosU Aarhus Class: Child care assistant education Subject: Outdoor life and nature Hanne Fargemann Holger Be prepared to join the class outdoor no matter the weather.
Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch
Supporting measures and activities at SosU Aarhus Hanne Liibeth Nielsen	Continued program from morning.	13.00 Visit to Nature kindergarten Gl. Ajstrup Skole Niels Chr. Hagsberg Optional visit to Deikki, Welfare technology	Class: Social and Health Care Assistants Subject: Physical exercise Ann-Mette Deich	Finishing the program